

Katedra sociální práce FFUK

Oponentský posudek diplomové práce s názvem: Morální chování klientů domu na půl cesty.

Autorka práce: PhDr. Jitka Krejčí

Oponentka: PhDr. Daniela Vodáčková

Dr. Jitka Krejčí si pro svou diplomovou práci vybrala téma, s jehož praktickou a reálnou podobou se měla možnost po dobu čtyř let důkladně seznámit v roli pracovníka domu na půl cesty (DPC).

Autorčinným výchozím bodem byla opakující se zkušenost, jak sama uvádí, s neobvyklým a nestandardním chováním klientů, což ji přivedlo k potřebě uceleně prozkoumat, jak se vývojové zkušenosti této skupiny liší od standardního vývoje běžné populace.

Výsledkem autorčina snažení je obsahově rozsáhlá práce naplňující, domnívám se, kritéria práce disertační.

Práce má rozsáhlou teoretickou část sestávající se kromě Předmluvy a Úvodu Doporučení... a Závěru ze třech dalších kapitol. V kapitole 3. autorka popisuje sociální službu dům na půl cesty, její vývoj u nás a v zahraničí, klientelu, její zdroje a principy činnosti domu na půl cesty.

Kapitola 3 dále pokračuje Exkurzem do nepatologického vývoje dětí a dospívajících (3.3.1). K tomuto místu se vztahuje jedno z mých doporučení – od tohoto místa začít novou kapitolu, což by mohlo eliminovat nadpisy pátého a možná i čtvrtého řádu. I přes toto doporučení, ale práce díky jasně a uceleně formulovaným myšlenkám a záměrům přehlednost neztrácí. Autorka s velkou důsledností zpracovává témata tvořící různá a mnohdy doplňující se hlediska vztahující se k vývoji člověka z hlediska teorie vazby, vývojových úkolů a krizí, teorie potřeb, teorie kognitivního a socioemočního vývoje a dále se autorka zastavuje u vývojového období adolescence. V další subkapitole (3.3.3.) autorka zkoumá vlivy, které mohly zapůsobit na abnormality ve vývoji klientů DPC. V subkapitole (3.3.4) některé vývojové odlišnosti autorka ilustruje na příkladech z praxe. Její práce má v tomto směru také vysokou edukativní hodnotu pro pracovníky zabývající se rizikovou mládeží.

Kapitola 4 je značně rozsáhlá, k čemuž autorku zřejmě vedla potřeba uceleným způsobem přinést informace o teorii morálního chování. Z hlediska teoretického shledávám velký přínos právě v této kapitole. Jde o náročný počín, shrnout uceleným způsobem dosavadní teorie o daném tématu a aplikovat teorii na zkušenostech pracovníků domu na půl cesty ve vztahu k podobám, příčinám a možnostem rozvoje morálního chování u klientů (kap. 5.). Z hlediska členění textu se ukázalo jako opravdu šťastnější rozdělit teoretické téma a jeho praktické podoby do dvou kapitol.

Kapitola 6 je věnována výzkumné části. Jde o pilotní výzkum týkající se morálního chování klientů a pracovníků DPC. Je to kvalitativní výzkum, jehož výsledky by, dle autorky mohly směřovat k výzkumu kvantitativnímu. Výsledky výzkumu jsou ale natolik relevantní, aby autorka mohla na jejich základě formulovat možné způsoby, jak zlepšovat úroveň morálního chování a morálních kompetencí klientů.

Dr. Krejčí formulovala 15 reálných hypotéz, na něž v závěru empirické části systematicky odpovídá.

Respondenty výzkumu tvořilo 12 klientů DPC a devět pracovníků. Autorka výzkumné nástroje zvolila vhodně. Použila baterii nástrojů, které se vhodně doplňují. Hypotéza č. 6 a odpověď na ni mě samotnou přivádí k následujícímu dilematu: Vede tlak chovat se morálně a příkladně pracovníky samotné k posílení úzkostnější části jejich osobnosti, což by pak mělo být zohledněno v případné supervizi anebo je jejich role natolik podobná s rolí rodičovskou.

kteřá spočívá v učení dětí vývojově vyšším formám morálního chování, což reálné rodiče obvykle nemůže ohrozit (dítě učí, že se nejezdí na černo, nemluví se sprostě apod.)?

Pozornost u práce Dr. Krejčí je nutno věnovat též rozsáhlému seznamu české, ale především zahraničních titulů v počtu 179 vč, neopominutelných titulů Matouška, Matějčka, Kovaříka a dalších významných českých autorů.

Závěr: Jde o rozsáhlou a vysoce fundovanou práci, která by mohla být publikována.

Doporučuji autorce zvážit tuto možnost a zároveň zvážit, zda nepokračovat formou PhD studia.

Jako známku navrhuji VÝBORNĚ.

V Praze dne 21.1.2008

PhDr. Daniela Vodáčková
oponentka

